

1 AANLEIDING

Het onderhoud van de golfbanen wordt uitgevoerd met behulp van machines, die na afloop van de werkzaamheden worden schoongespoten. Deze memo behandelt de huidige (2025) wettelijke vereisten voor een afspuitplaats.

2 WETTELIJKE VEREISTEN AFSPUITPLAATS

2.1 Besluit activiteit leefomgeving

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Deze wet regelt onder andere milieuzaken. De uitwerking van de milieuregels is echter niet in de wet zelf te vinden, maar óf in het bij de wet behorende Besluit activiteiten leefomgeving óf in het gemeentelijke Omgevingsplan. In het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) zijn bedrijfsactiviteiten opgenomen waarvoor op rijksniveau overal dezelfde regels gelden. Over het algemeen gaat dit om bedrijven of activiteiten waarvan de milieugevolgen potentieel problematisch zijn. Overige bedrijven met milieubelastende activiteiten worden op lokaal niveau geregeld. De milieuregels zijn dan te vinden in het gemeentelijk Omgevingsplan en in de Waterschapsverordening.

Het Bal bevat een paragraaf met regels voor een wasplaats, § 4.44. Wasstraat of wasplaats. Deze paragraaf is echter niet van toepassing op wasplaatsen bij een golfbaan, omdat de hoofdactiviteit, de golfbaan, niet meer onder rijksregels valt. Dit betekent dat de lokale overheid bevoegd is om de regels voor de wasplaats vast te stellen.

2.2 Het Omgevingsplan

Sinds de inwerkingtreding van de Omgevingswet in 2024 mag elke gemeente binnen acceptabele grenzen zelf bepalen welke milieuregels zij vaststellen voor activiteiten die niet meer onder rijksregels vallen. Vooralsnog geldt echter een door het rijk verstrekte set standaardregels. Samen met de bestemmingsplannen vormt dit addendum het nieuwe

omgevingsplan van de gemeente. Dit addendum heeft de enigszins misleidende naam 'Omgevingsplan gemeente [betreffende gemeente]'. Wij verwijzen hier verder naar als het Omgevingsplan.

Het wassen van voertuigen is in het Omgevingsplan opgenomen als een milieubelastende activiteit, zie §22.3.14 Wassen van voertuigen. Deze paragraaf is ook van toepassing wanneer het om een ondersteunende activiteit gaat.

Een rijdend werktuig kan ook een voertuig zijn. Voor de definitie van een motorvoertuig wordt in het Bal verwezen naar de verkeerswet. Een zitmaaier is echter niet bedoeld voor vervoer en neemt geen deel aan wegverkeer en zal hier niet onder vallen.

Voor het wassen van rijdend materieel zijn er geen regels opgenomen. Om deze reden is §22.3.14 Wassen van voertuigen niet van toepassing.

Dit betekent dat er ook op lokaal niveau geen algemene regels gelden voor een wasplaats van rijdende werktuigen bij een golfbaan. Het betekent echter niet dat er geen regels gelden. Voor alle milieubelastende activiteiten geldt de zogenaamde zorgplicht.

Zorgplicht

In de zorgplicht is opgenomen dat alle reëel te nemen maatregelen genomen moeten worden om milieuschade te voorkomen of te beperken als voorkomen niet haalbaar is. Ook moeten de best beschikbare technieken worden toegepast.

Alleen wanneer er maatwerkvoorschriften worden toegepast, kan een set voorschriften worden vastgesteld waaraan de wasplaats getoetst kan worden. De gemeente is bevoegd om deze maatwerkvoorschriften vast te stellen. Het ligt daarbij voor de hand dat er aansluiting wordt gezocht op algemene regels die zijn vastgesteld voor soortgelijke activiteiten en dat er rekening gehouden wordt met de mogelijk al aanwezige wasplaats.

Soortgelijke activiteiten waarvoor wel regels gelden

De wel beschreven milieubelastende activiteit die het meest in de buurt komt van het onderhoud van golfbanen is het onderhoud aan de openbare ruimte (§3.7.7 Bal). In deze paragraaf wordt verwezen naar regels voor het reinigen van voertuigen of werktuigen voor agrarische activiteiten, §4.90 Bal.

Omdat bovengenoemde paragraaf alleen regels bevat met betrekking tot bodembescherming en lozingen voor voer- of werktuigen waarmee gewasbeschermingsmiddelen zijn toegepast, is het niet ondenkbaar dat de gemeente toch ervoor kiest om aan te sluiten bij de regels voor een wasplaats van voertuigen, zoals opgenomen in het Omgevingsplan. Wanneer dit laatste gebeurt moet de afspoelplaats aan meer eisen voldoen.

In deze memo worden beide genoemde opties behandeld.

Bodembescherming:

Uitgaande dat er wordt aangesloten op de regels voor het reinigen van voertuigen of werktuigen voor agrarische activiteiten uit het Bal (art 4.890):

In dit artikel is opgenomen dat het reinigen van voertuigen en werktuigen na het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen moet gebeuren op een wasplaats met een aaneengesloten bodemvoorziening (vloeistofdichte vloer).

Deze regel wordt vervolgens versoepeld door aan te geven dat de regel niet van toepassing is als het reinigen gebeurt op landbouwgronden waar de gewasbeschermingsmiddelen zijn gebruikt of als het reinigen incidenteel gebeurt.

‘Landbouwgronden’ kunnen in dit geval vertaald worden naar ‘golfbanen’. De uiteindelijke beoordeling in hoeverre deze situaties vergelijkbaar zijn, is wel aan het bevoegd gezag.

Voor het reinigen van werktuigen die niet zijn gebruikt voor gewassenbeschermingsmiddelen worden geen regels gesteld.

Uitgaande dat er wordt aangesloten op de regels voor een wasplaats voor voertuigen uit het Omgevingsplan (art. 22.193):

Wanneer er per week ten hoogste één motorvoertuig waarmee geen gewasbeschermingsmiddelen zijn toegepast uitwendig wordt gewassen, is een vloeistofdichte voorziening niet noodzakelijk.

In overige gevallen moet het wassen boven een vloeistofdichte voorziening plaatsvinden.

Lozen van het afvalwater:

Uitgaande dat er wordt aangesloten op de regels voor het reinigen van voertuigen of werktuigen voor agrarische activiteiten uit het Bal (art. : 4.892, 4.893 en 4.894).

Het lozen van afvalwater van werktuigen zonder gewasbeschermingsmiddelen mag zowel op de onverharde bodem als in het vuilwaterriool.

Wanneer er wel gewasbeschermingsmiddelen zijn gebruikt mag het afvalwater *niet* worden geloosd op het vuilwaterriool, wel op de gronden waarop de gewasbeschermingsmiddelen zijn gebruikt.

Het lozen van afvalwater van werktuigen mag niet op oppervlaktewater.

Uitgaande van dat de er wordt aangesloten op de regels voor een wasplaats voor voertuigen uit het Omgevingsplan (art. 22.194):

Het lozen op of in de bodem is toegestaan als per week ten hoogste één motorvoertuig waarmee geen gewasbeschermingsmiddelen zijn toegepast uitwendig wordt gewassen (art. 22.194 lid 3 Omgevingsplan).

Lozen in een vuilwaterriool is toegestaan. Dit geldt ook voor het lozen van afvalwater van motorvoertuig waarmee gewasbeschermingsmiddelen zijn toegepast. Voorwaarde voor het lozen op het riool is dat de concentratie olie niet meer bedraagt dan 20 mg/l. Wanneer dit wel het geval is, is een oliewaterafscheider met slibvangput nodig. Lozen in een schoonwaterriool (regenwaterriool) is niet toegestaan. Het is ook niet toegestaan om water van een wasplaats op het oppervlaktewater te lozen.

2.3 Specifieke Zorgplicht

2.3.1 Onopgeloste bestanddelen

In geval van de toegestane concentratie onopgeloste bestanddelen gaat het erom dat de lozing niet tot verstopping van het riool mag leiden of dat er bij het waterschap dusdanig veel vervuiling binnenkomt waardoor zij problemen krijgen met de zuivering. Dit is te voorkomen door de put van de vloeiستofdichte vloer te voorzien van een slibvangvoorziening (bezinkput). Wanneer de voertuigen alleen, of voornamelijk, bij droog weer worden gebruikt, valt het waarschijnlijk mee met de hoeveelheid modder en gras die in het riool terechtkomt. Hierop letten is ook een manier om te voldoen aan de zorgplicht. Als de olieafscheider met slibvangput wordt toegepast en deze voldoet aan de hiervoor opgestelde NEN-EN 858-1 of NEN-EN 858-2, is ook geborgd dat niet te veel onopgeloste bestanddelen in het riool terechtkomt.

3 ADVIES

Bij het afspritzen van voer- en werktuigen kunnen olie, bestrijdingsmiddelen en andere schadelijke stoffen vrijkomen die schadelijk zijn voor de bodem. Er zijn echter geen regels vastgelegd waar een afspruitplaats bij een golfbaan aan moet voldoen, anders dan de zogenaamde zorgplicht.

Om te voorkomen dat er bij handhaving willekeurige eisen worden gesteld, is het raadzaam om maatwerkvoorschriften vast te laten leggen door de gemeente.

Scenario 1: Er is nog geen wasplaats aanwezig

In dit geval zou aansluiting gezocht kunnen worden op eisen voor het reinigen van voertuigen of werktuigen voor agrarische activiteiten en de machines afspoelen boven de onverharde bodem of ergens waar het afvalwater via het vuilwaterriool kan afstromen. Werktuigen waarmee gewasbeschermingsmiddelen zijn toegepast, daar afspreken waar deze middelen zijn toegepast.

Scenario 2: Er is een vloeiستofdichte wasplaats, maar geen olieafscheider en slibvangput

In dit geval ligt het voor de hand om aan te sluiten op regels voor een wasplaats voor voertuigen zoals opgenomen in het Omgevingsplan. In dit geval moet een werktuig waarmee

gewasbeschermingsmiddelen zijn toegepast op de vloeistofdichte vloer worden gereinigd. Het afvalwater hiervan mag op het riool worden geloosd.

Aandachtspunt hierbij is dat er slechts 20 mg olie per liter water in het riool terecht mag komen. Dit moet bemonsterd kunnen worden. Wanneer er slechts elektrisch materieel wordt toegepast, is het aannemelijk dat hieraan wordt voldaan.

Scenario 3: De wasplaats is vloeistofdicht en voorzien van een olieafscheider met slibvangput.
Ook in dit geval kan worden aangesloten op de regels voor een wasplaats voor voertuigen zoals opgenomen in het Omgevingsplan. Alle voer- en werktuigen mogen op deze vloer worden gereinigd. Een olieafscheider met slibvangput vergt onderhoud, maar het heeft als voordeel dat er niet op hoeft worden toegezien dat er niet te veel olie in het waswater zit.

Opmerking 1:

Wanneer er voor wordt gekozen om aan te sluiten op regels voor het reinigen van voertuigen of werktuigen voor agrarische activiteiten, mag waswater van een werktuig waarmee gewasbeschermingsmiddelen zijn toegepast niet in het riool worden geloosd.

Opmerking 2:

In geen van de onderzochte opties is het lozen in oppervlaktewater toegestaan.